N°. 109. 1836.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Nieuws-

Wetenschappelijk Blad.

Zaturdag 7 Mei.

PERSONELE BELASTING.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van Stad BREDA; gezien het Besluit van Z. E. den Heere Gouverneur der Provincie *Noord-Braband*, van den 15. April 1836, C. No. 10, (*Provinciaalblad No.* 76), houdende bepaling van den tijd van aanvang en *beschrijving* voor de PERSONELE BELASTING over dit jaar, Ingevolge de Wet, van den 29. Maart 1833, (*Staatsblad No.* 8);

BRENGEN dienvolgens bij deze tot kennisse der Ingezetenen:

Dat met de *algemeene* Beschrijving der PERSONELE BELASTING, over 1836, dat is over het dienstjaar gerekend van den 1°. Mei 1836, tot 30 April 1837, overeenkomstig de bepalingen dier Wet, in verband met de Wet van 29. December 1835, (*Staatsblad No.* 43), een aanvang zal worden gemaakt op den 16. Mei aanstaande, en dienvolgens de Beschrijvings-Biljetten, ingerigt naar het daartoe gewijzigd Model op dat tijdstip op de gewone wijze uitgereikt, en dezelve *zoo* dagen daarna, van de woningen der Ingezetenen, wederom zullen teruggehaald worden, te dien effecte, dat de verdere aanteekening dier Biljetten, uiterlijk voor het uiteinde dier maand, althans niet later dan 5. Junij aanstaande, zal voleindigd zijn.

Dienende verder tot informatie en darigt:

Dat de beschrijvings-biljetten zullen worden uitgereikt aan alle de woonhuizen der Ingezetenen, geene uitgezonderd, zelfs aan de bewoners van perceelen gedeelten, bedeeld bij art. 24 § 2 der eerst genoemde wet, zijnde zoodanige vertrekken of andere kelders, pakzolders, boven- en benedenhuizen of andere kwartieren, welke van den inwonenden eigenaar of eersten huurder, worden in gebruik genomen, doch met het door hem bewoonde gedeelte in geene betrekking staan, en geheel afzonderlijken ingang hebben, ook mede al zulke gedeelten, welke in gebruik genomen worden van den uit woonenden Eigenaar, die zelf het gehouw niet mede bewoont of gebruikt.

Dat de hoegrootheid der bevolking dezer Stad is beneden de 12,000 zielen; dienende deze opgave tot regeling der mobilaire waarde, naar die der huurwaarde.

Dat elk Ingezeten, om het even of hij *al dan niet* in de termen van vrijstelling valt, verpligt is tot het opgeven der *zes* grondslagen, waarop deze belasting rust, of voor de vier *eerste* van dezelve, des verkiezende, tauxatie te vragen.

Wordende de belastingschuldigen verder gewaarschuwd:

Om de beschrijvings-biljetten bij derzelver afhaling, behoorlijk en duidelijk ingevuld in te leveren, op straffe van ambtshalve aangeslagen en beboet te worden, ingeval zij, na een nader verleenden termijn van *drie* dagen, daaraan niet zouden voldoen.

Alsmede bekend gemaakt:

Dat aan 's Rijks Schatters, op iederen *werkdag*, van des *morgens Acht ure tot zonnen-ondergang*, gedurende den bij de wet bepaalden *schattingstijd*, den toegang tot hunne woningen onverlet dient gelaten te worden.

Dat Controleurs en Zetters de bevoegdheid hebben, om nopens de aangiften van de 5e en 6e grondslagen, voor zich te roepen de belastingschuldigen, van dewelke zij deswegens eenige ophelderingen verlangen.

Dat de tijd tot indiening van reclames door tusschenkomst van den Heer Controleur, wordt vastgesteld, op *drie maanden na de afkondiging des Kohiers*, waarin de aanslag, het onderwerp des bezwaars uitmakende, is opgenomen, en dat bij die reclames moet worden overgelegd eene *duplicaat kwitantie*, aantoonende, dat, zoo niet de geheele aanslag, althans de verschenen termijnen tot op den dag zijn aangezuiverd, benevens *een extract uit de Registers Model, No.* 4a of b.

Met kennisgeving verder, dat, naar aanleiding van art. 29, § 2 der Wet, door Burgemeester en Wethouders, zijn benoemd de navolgende personen, om als TAXATEURS-SCHATTERS van de zijde der belastingschuldigen te dienen, ingeval van herziening, echter volgens het bepaalde bij Art. 32, § 2, van het aangegeven bedrag der Huurwaarde of aantal Deuren en Vensters of Haardsteden, als:

MARTINUS HEYNINCX, W. A. VAN KERKOERLE, JOHANNES MARTENS, ADRIANUS VERHAGEN.

Wordende eindelijk de Ingezetenen aangemaand, om in het doen hunner aangiften niet te blijven in gebreke, gelijk mede om zich te wachten voor valsche, onnaauwkeurige en onvolledige opgaven, ten einde daardoor alle vervolgingen naar aanleiding der deswegens bestaande strafbepalingen te voorkomen; kunnende degenen welke tot het regt verstand hunner verpligtingen ten deze, nadere inlichtingen verlangen, zich daartoe vervoegen ten kantore van den Ontvanger der Directe Belastingen, alwaar dezelve gereedelijk zullen medegedeeld worden.

BREDA, den 25sten April 1836.

DE BURGEMEESTER,

Ter ordonnantie van dezelven,

De Secretaris der Stad

H. W. SCHAUTES.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — De Antwerpsche en Brusselsche bladen zijn gevuld met de beschrijving van de opening van den spoorweg van eerstgemelde plaats naar Mechelen. De stoet dingsdag morgen ten half twaalf van Brussel vertrokken, is eerst ten half een uur te Mechelen gekomen. Een stortregen had gedurende den geheelen weg niet opgehouden: Na een uur toevens werd de togt, nu vereenigd met de autoriteiten van Antwerpen gekomen, gezamenlijk naar deze laatste plaats voortgezet. De optogt vormde nu een dertigtal fraai versierde wagens, door drie stoomrijtuigen, de *Antwersoise*, de *Belge* en de *Stephenson*, gesleept; men kwam ten half drie te Borgerhout aan, waar vorst *Leopold* zich met zijn gevolg bevond, en waar de gouverneur der provincie Antwerpen, *Rogier*, alsnu eene aanspraak aan denzelve deed. Vervolgens toog men in statelijken optogt, voorafgegaan van de Antwerpsche burgerwacht te paard, begeleid door onderscheidene muzijkkorpsen, en onder een onbeschrijfelijk gedrang der in weerwil van het ongunstige weder, overgroote volksmenigte naar de stad en naar het stadhuis, waarde uitdeeling der medailles plaats had. Des middags was er een groot diner van de provinciale Staten, en des avonds groot bal in den schouwburg; de illuminatie des avonds was algemeen, doch werd door het weder zeer benadeeld. Gisteren hebben de boogschutters-societeiten hunnen optogt gehouden; des middags zoude er op de Schelde een snelvaart van vaartuigen plaats hebben, welke vermakelijkheid door vorst *Leopold* zou worden bijgewoond.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 3den Mei.

Het antwoord door den koning op de toespraak van den heer *Dupin* gegeven is hoofdzakelijk geweest: dat hij zich verheugde over de eendragtige gezindheid der kamer; dat hij door derzelver medewerking voor Frankrijk nuttig had kunnen zijn en het tot den tegenwoordigen trap van welvaart kunnen opvoeren, vooral tot dien staat van zedelijke en materiele veiligheid, waardoor men thans niets meer te vreezen had? of liever enkel de stoutmoedigheid te bekampen van degenen die zulk een tijdstip mogten onrust te verwekken. Frankrijk kon, thans al de middelen van maat en voorspoed, die het in zich bevatte, vrijelijk ontwikkelen en dit was een der gelukkigste resultaten die men verkrijgen kon. Voorts dankzeggende voor de gevoelens der kamer ten aanzien van 's konings zonen, zeide hij, dat deze in zijne voetstappen zouden treden, en dat Frankrijk in de eendragt die dezelve tusschen de drie groote staatsmagten zouden weten te handhaven, zekere waarborgen zoude vinden voor deszelfs vrijheden, voor het beheer der wetten en voor de volle uitoefening van alle regten der natie. Hij zelf had tot hare verdediging den troon beklommen, en kon met tevredenheid zeggen dezelve alle te hebben verdedigd.

Het *Journal des Débats*, dat zich zeer verbolgen had getoond over de gezegden van den heer *Dupin*, komt het voor, dat de discussie in de kamer, in de tegenwoordige omstandigheden, door hem eene parlementaire crisis genoemd, van groot gewigt is, en houdt het voor onmogelijk, dat de kamer met het ministerie lang op een twijfelachtigen voet omtrent elkander kunnen staan. Intusschen doet hij het voorkomen, alsof de verklaringen van den heer *Dupin* hem voldaan hadden; echter vraagt hij zich met bezorgdheid af, of het ministerie tot de linkerzijde wil naderen, zooals de heer *Dupin* zulks deed, tot welke vrees hij onder anderen geleid wordt door den uitslag der nieuwe formatie van de bureaux der kamer, die geheel ten nadeele der doctrinairen is uitgevallen.

De heeren *Thiers*, *Dupin*, *Teste* en *Sauzet* hebben zich dezen morgen bij den maarschalk *Gérard* vereenigd; men meent dat er kwestie is van eene wijziging in het personeel des kabinets, om aan hetzelve eenige meerdere zelfstandigheid te geven, en dat er voorts eene meerdere toenadering tot de zoogenaamde tiers-partij zou merkbaar zijn. Verscheiden leden van de kamer der gedeputeerden, die tot die partij gerekend worden te behooren, zijn dezer dagen tot ridders van het legioen van eer benoemd. De ultra-liberale bladen hechten weinig gewigt aan den twist in de kamer, zeggende zij, dat het hun onverschillig is, of de tiers partij, of de doctrinairen de overhand behouden.

De koning heeft zich gisteren lang met den graaf *Pontecoulant* onderhouden, en dienvolgens zegt men nu dat deze den heer *de Montalivet* zou vervangen.

De heer *Gasparin*, onder-secretaris aan het bureau van binnenlandsche zaken, zou zijne demissie hebben gevraagd.

— Gisteren hebben de hertogen van *Orleans* en *Nemours* de reis naar Duitschland aanvaard. Zij worden vergezeld door de generaals *Baudrand*, *Colbert*, *Marbot*, de hertogen *van Elchingen* en *Valencay* en den heer *de Montguyon*. Zij nemen den weg door de Rijnprovincien. De Pruisische minister heeft eergisteren een onderhoud met den president van den raad gehad en daarop depeches naar Berlijn, tot de reis der prinsen, voor men meent, in verband staande, afgezonden.

— De kamen van afgevaardigden heeft het overige der zitting van gisteren besteed met het ontwerp op den invoer van vlas en hennip. Men kon zich over het eerste artikel daarvan niet verstaan, het werd aan de commissie teruggezonden.

— Van de laatstelijk gearresteerde personen zijn slechts twee na een eerst verhoor in vrijheid gesteld; de overige 14 zijn alle gebleven.

— Uit Spanje heeft men heden weinig bijzonders. Wel wordt geschreven, dat er onder de troepen in Biscaye beweging plaats hadden, die een aanstaand treffen deden te gemoet zien. Te Bilbao scheen men den 21sten nog steeds voor een nieuwen aanval der karlisten beducht. St. Sebastiaan bevond zich thans vol engelsche troepen

De generaal *Evans* had bij eene dagorder, de personen die niet tot het dragen der wapenen in staat zijn, uitgenoodigd om de stad te verlaten. Men dacht dat er weldra een krachtigen uitval zou worden gedaan. Volgens het *Mémorial des Pyrenées* had eene engelsche stoomboot, nabij Lepuieto, twee karlistische vaartuigen na eenig gevecht in den grond geboord. Men had geen kwartier willen geven.

— Heden (3 *Mei*) waren de fondsen genoteerd: 5 pct. 107,85; 3 pct. 82; Sp. inwendige 45/8; Passieve 14 3/8.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 6den Mei.

Z. M. de Koning heeft, bij kabinetschrijven van den 16den April ll. N°. 105, gelieven goed te keuren de verkiezingen door de derde klasse van het Koninklijk-Nederlandsche Instituut van wetenschappen, letterkunde en schoone kunsten, van de heeren Mr. *J. R. Thorbecke* en *H. E. Weyers*, hoogleeraren te Leiden en *P. van Limburg Brauwer*, hoogleeraar te Groningen, tot leden. Door diezelfde klasse zijn ook nog tot hare correspondenten benoemd de heeren Mr. *S. J. E. Rau*, te Lent, bij Nijmegen en Mr. *F. Ackersdijk*, hoogleeraar te Utrecht.

— Bij Koninklijk besluit van 3 April jl. is bepaald:

Art. 1. dat een milicien, die van de bevoegdheid gebruik heeft gemaakt, hem bij art. 171 der wet van 8 Januarij 1817 (*Staatsblad N°.* 1), en bij 's Konings besluit van den 5den Maart 1827, N°. 91, toegekend, en, ten gevolge daarvan, werkelijk als vrijwilligers bij de staande armée of bij de zeemagt is overgegaan, daardoor van dat oogenblik af aan, in alle verpligtingen treedt, welke op de vrijwillig aangeworven manschappen, die niet tot de nationale militie hebben behoord, berusten, maar daarentegen ook alle hunne regten verkrijgt;

Art. 2. Dat de bedoelde vrijwilliger, om het even of hij bij de landmagt of zeemagt dient, gedurende den tijd van vijf jaren, die hij anders als milicien zoude hebben moeten dienen, in persoon in dienst moet worden gehouden, zonder dat op hem de bepalingen toepasselijk zullen zijn, van, tegen betaling van geld of tegen het leveren van eenen anderen vrijwilliger, of op eenige andere wijze, waarop die gunst tot dus verre aan de gewone vrijwilligers verleend konde worden, vroeger dan na verloop van dien tijd het ontslag te kunnen verkrijgen;

Art. 3. Dat echter, wanneer er voldoende redenen mogten bestaan, om den meergenoemden vrijwilliger, op andere gronden dan ligchaams gebreken, vroeger dan de hiervoren opgegeven vijf jaren, van de verpligtingen tot de dienst te ontheffen, hem als dan deze ontheffing voortaan, onder zoodanige andere bepalingen als in het belang van de dienst, zoo te land als ter zee, door het daarbij betrokken departement noodzakelijk zullen worden geacht, alleenlijk zal kunnen worden verleend onder de uitdrukkelijke voorwaarde, van in de vroeger door hem bekleedde hoedanigheid van milicien, bij het korps, waarvan hij als zoodanig herkomstig is, of waarbij hij zoude hebben moeten dienen, terug te treden, en zich daarbij op den voet en de wijze, bij de wet op de nationale militie voorgeschreven, even als alle andere milicien, te moeten doen substituëren of vervangen.

— Binnen kort vertrekt Z. K. H. Prins *Hendrik*, derde Zoon van den Kroonprins, naar het Nieuwe Diep, van waar het exercitie-eskader naar de Oostzee, waarop Z. K. H. zich gedurende eenigen tijd zal bevinden, vertrekken zal. Men verzekert nog altijd, dat Z. K. H., in den loop van den zomer, met een deel der schepen, die tot dat exercitie-eskader behooren de Oost zal gaan bezoeken.

— Het *Amsterdamsch Handelsblad* meldt, dat de Koninklijke concessie tot het aanleggen van den ijzeren spoorweg tusschen Amsterdam en Haarlem, hoezeer men dezelve te gemoet ziet, tot op dit oogenblik nog niet gegeven is.

— De toebereidselen tot het twee-honderdjarig feest van de stichting der Akademie te Utrecht worden met den meesten ijver voortgezet. Men zegt dat hetzelve acht dagen duren zal, te beginnen met 10 of 13 Junij aanstaande; illuminatien, gemaskerde optogten der studenten, concerten, bals, tooneel-representatien en vele andere vreugdebedrijven zullen dien tijd aanvullen. Er zal bij die gelegenheid eene cantate, expresselijk daarvoor in muzijk gebragt, door den heer *Kufferath* uitgevoerd worden, waartoe onderscheiden liefhebbers en mecenaten der toonkunst uit de nabuurige plaatsen, zoowel in het koor als in het orkest, zullen medewerken.

— Men heeft het ontwerp gevormd tot een' grooten spoorweg van Hamburg op Bremen, welke van daar over Lunenburg en Celle op Hanover, en van Hanover naar Brunswijk zal voortgezet worden. Het terrein is reeds overal opgenomen, en zeer gunstig bevonden. Het voor deze onderneming benoodigde kapitaal wordt op 5 millioen daalders begroot. Men zal aktien van 100 daalders uitgeven, tegen 4 per cents rente. Reeds is voor een aanzienlijk bedrag ingeschreven. Beemen alleen neemt deel voor een millioen, de hertog *van Brunswijk* voor 200,000 en de hertog *van Cambridge* voor 100,000 daalders.

— Uit Stokholm wordt thans stellig tegengesproken het berigt, dat door de meeste Zweedsche dagbladen was medegedeeld, als of een eskader van 15 Engelsche oorlogschepen in het Kattegat zou aangekomen zijn.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 3den Mei.

Z. M. de Keizer van Rusland heeft aan Hoogstdezelfs gezant te London, graaf *Pozzo di Borgo*, de St. Andreas-orde in briljanten geschonken, en daarbij het navolgende [illegible] geschreven gevoegd:

„De diensten welke gij voortdurend bewezen hebt in de vervulling der pligten, die Wij u ten gevolge van Ons bijzonder en door U volkomen gegrondvaardigd vertrouwen opgedragen hebben, geven u volle regt op onze zinkentelijkheid. In de moeijelijkste omstandigheden zagen Wij u steeds met [illegible] bedacht op het voordeel en den roem van Ruslaad. Daar Wij u een nieuw bewijs wenschen te geven van den hoogen prijs, waarop Wij uwe gewigtige diensten, die gij, zoo Wij hopen, voor langen tijd, even als gedurende de laatste twintig jaren, aan de medewerking tot het vestigen der algemeenen vrede zult toewijden, meten te schatten, zoo zenden Wij u hiernevens de St. Andreas-orde in briljanten, als een blijk van onze bijzondere hoogachting en van Onze voortdurende welwillendheid. Overigens blijven Wij u voor altijd toegenegen."

— In een schrijven uit Berlijn, over de reize van de beide fransche prinsen, in de *Augsburgsche Zeitung* voorkomende, wordt onder anderen gezegd, dat de toenadering van het fransche koningshuis tot de overige mogendheden van het Vasteland, ook in naauwe betrekking stond tot eene bindelijke vriendschappelijke vereffening van zaken tusschen Holland en België, welke in het aanstaande najaar te eer tot stand zoude kunnen komen, daar, naar men zulks met vrij veel zekerheid vernam, bij de aanwezendheid alsdan van Z. M. den koning van Pruissen in de Rijnprovincien, behalve vele andere vorstelijke personen, ook de tegenwoordige vermoedelijke erfgenaam van den franschen troon alhaar wederom verschijnen zou, om den koning te begroeten.

— In de jongste dagen hebben alhier weder eenige arrestatien plaats gehad van vreemde studenten, wien het aan de noodige papieren ontbrak en die reeds op het punt stonden om de stad wederom te verlaten.

— Uit Bern schrijft men, dat een aantal Spaansche vlugtelingen, tot de karlistische partij behoorende, voor weinige dagen versocht hadden het Bernergebied door te trekken, met voornemen om zich door het Fransch gedeelte van Zwitserland naar Piemonte te begeven, waar zij middel hoopten te vinden om weder in Spanje te komen. Hun getal, toen zij zich aan de grenzen vertoonden, bedroeg slechts vijf, doch hetzelve was van lieverlede tot meer dan vijftig personen aangegroeid.

De nieuwe municipale benoemingen in het district van Frankfort moeten over het geheel in den geest der radikalen zijn uitgevallen.

— Uit Weenen schrijft men van den 25sten april: Nadat reeds voor meer dan een jaar de grens-regimenten onze armee in Italie verlaten hebben en naar hunne standplaatsen aan de turksche grenzen zijn terug gekeerd; nadat ook sedert dien tijd aanmerkelijke verminderingen bij het voerwezen, de reserve artillerie, de landweer en enkele kompagnien linie-regimenten zoergenomen zijn geworden, schijnt thans onze regering tot eene volkomene ontwapening te willen overgaan. Men verzekert dat door de reductien, die men nog voornemens is te doen, het legar tot op 100,000 man dagtandsche troepen zal worden verminderd. Voorloopig wordt, ingevolge bevel van de hooge regering, de reserve van het mobiele leger in Italie ontbonden; dit laatste bestond vroeger uit twee korpsen en de voormelde reserve, waarvan het eerste berustte den luitenant veldmaarschalk, graaf *von Wallmoden*; het tweede den luitenant veldmaarschalk, graaf *von Geppert* en de reserve den luitenant veldmaarschalk Vorst *von Bentheim Steinfurt*, ter bevelhebbers hadden. Graaf *Wallmoden* behoudt het kommando over het eerste korps; het bevel over het tweede wordt door den Vorst *van Bentheim Steinfurt* overgenomen; graaf *von Geppert*, die daardoor het bevel over zijn korps overgeeft, heeft tot heden nog geene nieuwe bestemming gekregen. Bovendien wordt van elk landweer-bataillon eene divisie ontslagen en het geheele transportwezen ontbonden, waardoor binnen kort 7000 paarden buiten dienst komen. De artillerie bij de mobiele troepen in Italie is tot op 35 batterijen beperkt, en men ziet binnen kort de geheele ontbinding der reserve-batterijen te gemoet. Twintig bataillons infanterie zullen uit Italie naar hunne gewone kantonnementen in het

binnenste des lands terugkeeren. Door deze verminderingen worden omtrent 560 officieren buiten werkelijke dienst gesteld; dezelve zullen van tijd tot tijd weder bij de armee worden ingedeeld, in dier voege echter, dat een derde van de toekomstige opvallende officiersplaatsen voor het avancement bewaard blijven; de overige twee derden worden vervuld door de op disponibiliteit staande officieren. De veldhospitalen van Cremona, Pavia, Lodi, Brescia, worden evenzeer ontboden. Deze nieuwe maatregelen zijn door het publiek alhier met het grootste genoegen vernomen; men ziet daarin een sprekend bewijs van de vriendschappelijke verstandhouding tusschen de groote mogendheden van het vaste land, een zeker onderpand voor de bevestiging en den duur des algemeenen vredes, daar men niet twijfelt, of dit door Oostenrijk gegeven voorbeeld zal door de meeste regeringen worden nagevolgd, en aan de kostbare krijgszuchtige houding, dien verderfelijken last, die sedert ses jaren alle staten drukt, een einde worden gemaakt."

— Het [illegible] der Koningen van Z. M. den Keizer en de Keizerin van Oostenrijk en derzelver inhuldiging in Boheme, is thans tegen de eerste helft der maand september vastgesteld. — De reis HH. MM. naar Presburg, voor de sluiting van den Hongaarschen landdag, zal op den 1sten mei plaats hebben.

De griekesche consul-generaal te Weenen, baron *Sina*, heeft van Koning *Otto* den last bekomen, om aan den Keizer het groot-kruis der orde van den Verlosser aan te bieden. De heer *Sina* zelf heeft kort te voren het ridderkruis dier orde gekregen.

— Uit Konstantinopel heeft men berigten tot den 15den januarij, die echter weinig bijzonders behelzen. De stadhouders der onderscheiden provincien, kwamen voor en na in de hoofdstad aan, om de huwelijksplegtigheid der dochter van den Sultan met *Said* pacha bij te wonen. — De gezant der Vereenigde Staten, de heer *Porter*, had Konstantinopel verlaten, om eene reis tot herstel zijner gezondheid door Zwitserland en Frankrijk te ondernemen; ook de bekende redacteur van den *Moniteur Ottoman*, de heer *Blaque*, had met verlof eene reis naar Frankrijk ondernomen; volgens het vermoeden van sommigen, een bij als met de gesteldheid van het Oosten ten naauwkeurigste bekend, met eene belangrijke zending belast zijn.

Volgens de jongste berigten uit Aleppo tot den 15den Maart, was *Ibrahim*-pacha voornemens van daar naar Antab te vertrekken. Tijdens zijn verblijf te Aleppo had hij met zijnen aanverwant, *Ismael*-Bey, den tegenwoordigen stadhouder aldaar, een door den Oostenrijkschen consul-generaal, ridder *von Picciotto*, gegeven balfeest bijgewoond en zich bij die gelegenheid door zijnen beschaafden omgang, naar de Europesche gebruiken, onderscheiden.

— Te Weenen waren den 27sten April genoteerd: 5 pCt. Metaliq. 103⅝, 4 pCt. 91½; 3 pCt. 75¾; Bankactien 1365.

Opmerkingen.

De handelwijze van Rusland ten opzigte der Porte moet natuurlijk de openbare aandacht getrokken hebben. Voorwaar, het afstaan van tachtig millioen piasters, op eene som van honderd zeventig millioen, die men nog schuldig was gebleven, is geen gering blijk van edelmoedigheid. Is die edelmoedige daad een gevolg van staatkundige berekeningen, een uitvloeisel van bijzondere overwegingen, een middel tot afwering van de bemoeijing van vreemden in andere aangelegenheden; den wel is het eene handeling die haren oorsprong vindt in het ridderlijk en edelaardig karakter des keisers aller Russen. Elk geeft daaraan die kleur welke hij verkiest; deze zegt, dat Rusland dien geldelijken afstand doet, ten einde daardoor de verpligting der Porte aan zich te vermeerderen, daardoor zich vaster te maken in hare vriendschap, zich als bondgenoot tijdig onmisbaar te maken, en alzoo de banden te vermenigvuldigen, waardoor de Porte in eene zedelijke afhankelijkheid van het groote rijk gehouden wordt. Een ander beweert, dat zonder den afstand der gelden, de ontruiming van Silistria nog lange zoude zijn verschoven geweest; dat die ontruiming niet wel kon plaats grijpen, zonder de geheele afdoening der schuld; dat mogelijk de Porte, door de vijandelijke voorstellen van Engeland en Frankrijk gedreven, door eene geldleening in die landen, de schuld zou hebben willen afleggen; maar aan deze voor dat voorschot van penningen eenen invloed op hare zaken zoude hebben verbonden, welken het Russische rijk belang had voor zich te doen afkoopen. Een derde wederom houdt vol, dat de Engelsche en Fransche gezanten zich trachtten te bemoeijen met deze geheel huishoudelijke zaak, in schijn, dat de Russische magt te dreigend in het Oosten werd voor het behoud van de rust in Europa; nog zijn er eindelijk, welke goedtrouwelijk gelooven, dat Keizer Nicolaas, *motu proprio*; op het zien van den slechten staat der Ottomannische schatkist, uit medelijden, die korting op het verschuldigde zou hebben toegestaan; terwijl sommigen uitrekenen, of de Russische Keizer met al zijne magt, zoo maar de schatkist van zijn land mag te kort doen, wanneer bij eene dergelijke schulduitdelging het rijk geen waarachtig belang heeft. Zou ook hier niet wederom de waarheid in het midden liggen, en Keizer Nicolaas niet tot handhaving van den vrede van Europa die grootmoedige daad hebben verrigt, waardoor hij èn de Porte aan zich verpligtte èn aan aan de Europesche mogendheden die waarborgen voor zijne vredelievende inzigten gaf, welke de bekommernis der Westersche mogendheden konden doen verdwijnen. — Doch daarmede strookt niet het uitgeven van het Engelsche libel over den staat der Russische zeemagt, evenmin als het toebetrouwen van den aanleg der versterkingen aan de Dardanellen aan Fransche ingenieurs, en de aanstaande verschijning van eene aanzienlijke scheepsmagt in de nabijheid der Turksche wateren. Wat er ook van zijn moge, de Engelsche en Fransche regeringen eigenen zich den lof toe, van door hunne agenten de ontruiming van Silistria bevorderd te hebben; maar Rusland ontkent dien invloed, en roemt op eigene en ongevergde handelwijze. Doch als die ontruiming van Silistria geheel Europa kan bevredigen, dan zal het ook niet afdoen, op wat wijze die waarborg verkregen is. — Wie weet, of met dien afstand van gelden aan de Porte en door de ontruiming van Silistria, als een gevolg daarvan, niet eene meerdere toenadering tusschen de Oostelijke en Westersche mogendheden heeft plaats gegrepen ten opzigte der Poolsche kwestie, en of die waarborg voor het behoud van den algemeenen vrede niet een einde zal gemaakt hebben aan al die herhaalde en kwaadaardige uitvallen tegen Rusland, omtrent diens handelingen bij het dempen van den Poolschen opstand en de regeling der zaken sedert den val van Warschau.

Het woord van verdelging is uitgesproken; dat woord is door Engeland uitgesproken geworden, en geen moeite wordt gespaard om Frankrijk in de op zich te laden bloedschuld te doen deelen. Nog wankelt het bestuur aldaar, doch het heeft zich verbonden, en het wordt ongeroepen om aan dat verbond gestand te doen. Het geldt hier niet eigen behoud; het geldt hier het leven en de vrijheid van Don Carlos en zijn hem getrouw gebleven volk. — 't Is genoeg, dat hij meent regt te hebben op het erfdeel zijner vaderen, waarvan zijn broeder hem niet berooven kon; 't is genoeg, dat hij, omringd door eene getrouwe bevolking, gedurende ettelijke jaren, zijne aanspraken heeft doen gelden, en in gelukkige krijgstogten zijne magt en zijnen invloed heeft vermeerderd, ook door de misslagen en noodelooze wreedheden zijner vijanden; 't is genoeg, dat de revers zijner kroon zich niet meer kunnen staande houden zonder krachtdadigen bijstand van vreemde hulpbenden; — dit alles te gader is genoeg, om Engeland te bewegen, tot het uitspreken van don *Carlos* verdelging, daartoe nieuwe schatten en eene aanzienlijke menigte krijgsvolk en oorlogsbehoeften te verschaffen; want is het Engeland te doen, om het behoud der constitutioneele zaak in Spanje, meer nog om de redding der door dezelfs inwoners voor die zaak geschotene kapitalen. Een vroeger medegedeeld overzigt heeft toen doen zien, hoe het met de zaken van het constitutioneele Spanje stond; en voorwaar de toestand is sedert niet veel verbeterd. — Als men een overtuigend bewijs wil hebben, hoe het in de Zuidelijke constitutionele landen gesteld is, dan make de nadenkende lezer zijn besluit op, als hij tegen over den bijna wanhopigen Mendizabal, en zijn zoo lang onvoltallig gebleven ministerie en zijne ledige schatkist den reddeloozen toestand van Portugal overstelt, waar niemand het ministerie wil aanvaarden, waar de staat geen geld schaffen kan, waar de troepen en de civiele lijst sedert maanden onbetaald blijven, waar de jeugdige koningin, zelfs na den steun ontvangen te hebben van eenen nieuwen echtgenoot, in verbijstering uitroept: dat zij liever het land wil verlaten en in Frankrijk wil gaan wonen, liever dan op zoodanige wijze langer te regeren! Zoo verre is het daar al gekomen, dat de Portugesche Mogendheid van eenen Belgischen ambassadeur, met den vinger moet aangewezen worden, aan wien zij het eerste ministerambt in haar eigen Rijk behoorde op te dragen! Deze is nu die zóó hoog geroemde [illegible] constitutionele staten; deze zijn de vruchten dier door vreemde aangebragte beschaving, waarvoor nationaliteit, eigen zeden en denkwijze hebben moeten wijken!!!

AMERIKA.

Iets over de Engelsche en Amerikaansche drukpers.

Het getal gezegelde nieuwsbladen, die in Engeland worden uitgegeven, bedraagt tegenwoordig 336. In Schotland wordt jaarlijks 36 millioen betaald. In de Vereenigde Staten, waar geen zegelregt wordt geheven, telde men in het jaar 1834 niet minder dan 1265 nieuwsbladen en het getal der aldaar jaarlijks uitgegeven exemplaren werd op 75 millioen begroot. In Engeland, waar de bevolking 24 millioen zielen beloopt, zoude

dus ieder inwoner eenen courant kunnen hebben, terwijl in de Vereenigde Staten op ieder persoon jaarlijks zes dagbladen komen. In Engeland heeft men eene courant voor iedere 70,000 zielen; in Amerika is dit het geval voor iedere 10,000 ingezetenen; daarenlegen is in Engeland de circulatie der nieuwsbladen veel gemakkelijker en uitgebreider dan in de Vereenigde Staten.

Drukkerijen op de Sandwich-eilanden.

Uit een rapport van zendelingen naar de Sandwich-eilanden blijkt, dat het getal exemplaren van verschillende boekwerken, die aldaar in de landstaal gedurende het jaar 1834 zijn in het licht verschenen 889 000 bedraagt, bevattende 36,640,920 bladzijden. De arbeid op de drukkerijen geschied meerendeels door de inboorlingen, die op deze soort van arbeid zeer gesteld zijn. Na eenen voorafgaanden leertijd, ontvangen zij het gewone dagloon, hetwelk hun wekelijks genegeld wordt uitbetaald. De scholen op de eilanden verkeeren in den bloeijendsten staat. De leden van het zendelinggenootschap hebben, zoo het schijnt, onder hun onmiddellijk bestuur 1847 personen, waarvan 744 mannen, 499 vrouwen en 610 kinderen. De scholieren, die lezen, schrijven en rekenen leeren zijn 1467 in getal, en degenen die de zondagscholen bezoeken bedragen 2190. Het getal eilanders, die tot de kerk behooren, beloopt 747. Gedurende dat jaar zijn 125 huwelijken kerkelijk ingezegend. Behalve de onder het bestuur der zendelingen staande scholen, zijn er 68 welke door inlandsche meesters worden gehouden.

Iets over China.

De in Canton woonachtige Europeanen schijnen op niets anders bedacht te zijn, dan hoe zij op eenig ander punt van China toegang zullen verkrijgen. Naauwelijks komt eene expeditie van de kust van China terug, of zij zenden eene andere uit. De Amerikanen te Canton zonden den 26sten Augustus des vorigen jaars een klein vaartuig, *Huzon* genaamd, van Canton naar de noordoostkust, zij wilden zien, of een schip, dat zich niet in het minst met den handel bezig hield, voude worden toegelaten, ten welken einde zij hetzelve deden volladen met Chinesche bijbels, psalmboeken en andere godsdienstige werken, die te Canton ter beschaving van de Chinezen worden gedrukt, en welke de zendeling Medhurst langs de kust zoude uitdeelen. Op den 1sten November kwam het schip terug; het had verscheiden havens aangedaan en achtereenvolgens 20,000 godsdienstige werken rondgedeeld, tot hooge verbazing der Chinesche authoriteiten, die niet konden konden begrijpen, wat de *roodborstige barbaren* daarmede bedoelden. Zij werden overal beleefdelijk ontvangen, hadden gesprekken met de Chinesche en Tartaarsche gouverneurs en generaals, die hun levensmiddelen in overvloed uit de magazijnen van den staat aanboden en zelfs gedeeltelijk opdrongen, doch hen tevens altijd naar Canton verwezen. Het hof te Peking werd oogenblikkelijk van alle deelen der kust verwittigd van de verschijning van het schip en deszelfs verdachte bewegingen, waarop de Europeanen te Canton door de Hong-kooplieden een edikt uit Peking ontvingen, waarbij hun werd verweten, dat zij, strijdig met de wetten, een schip langs de kusten hadden gezonden, hetwelk door uitdeeling van boeken waanzinnigen twijfel en wanorde onder de bevolking trachtte te doen ontstaan, en dat zij, bij herhaling van dergelijke misdrijven, uit de haven van Canton zouden worden uitgesloten. Overigens is het edikt in ongemeen zachte bewoordingen gesteld. De officiele mededeelingen tusschen de Chinesche overheden en het Engelsche konsulaat zijn nog steeds afgebroken, of liever het laatstgemelde is nimmer door de Chinezen erkend geworden, die geenen vertegenwoordiger eener vreemde mogendheid, maar alleenlijk eenen gelastigde van den vreemden handelstand in Canton willen toelaten.

Berekeningen ten voordeele der ijzeren spoorwegen.

Uit statistieke berekeningen heeft men opgemaakt dat de grond, die vereischt wordt om een paard gedurende een jaar te voeden, toereikend is voor de voeding van een gezin van acht personen. Dienvolgens is het zelfs voor de ongeloovigsten blijkbaar, dat wanneer het getal paarden kan verminderd worden, het getal menschen zoude toenemen. Onderstelt men dat men zich gedurende tien jaren de dienst van 100,000 paarden onttrekt, hetgeen niet overdreven is, alsdan zou de opbrengst der voor de voeding van menschen bebouwde gronden toereikend wezen om 800,000 menschen meer te voeden dan degenen, die thans in staat zijn, om zich de eerste benoodigdheden des levens te verschaffen.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (5 Mei) waren genoteerd: Werk. S. 2½ pCt. 56⅞, ⅜, ⅞; ditto 5 pCt. 101⅜; Kasbill. 24 13/16; Amst.-Sijndik. 4½ pCt. 98⅜, ½; ditto 3½ pCt. 82⅜, Handelm. 14 13/16, ⅝; Arduins 85 ⅝, 47 1/16, ¼, ⅜, ½; ditto ontvangst. 46⅝; Pass. 14½; Columb. 24¼; Perman. 19½, ⅝.

Bij REITENBACHER en TIMANS,

Manufacturiers, Veemarkt, te Breda,

is ontvangen een uitmuntend ASSORTIMENT van DAMES-OMSLAGDOEKEN, als LYONER-, PARIJSCHE- en NIMER-DOEKEN en SCHWALS, naar den laatsten smaak, alsmede diverse ZIJDENSTOFFEN. — Alles voor de civielste prijzen.

Uit de hand te Koop:

Eene HUIZING, het gewezene Logement *DE ZWAAN*, te Geertruidenberg, op de Markt, Wijk A, N°. 2, voorzien van elf zoo groote als kleine Kamers, Keuken, Welpomp, Regenbak, Kelder, Droogzolders,

Staling voor zes Paarden, Schuurtje, Tuin en Uitgang aan de haven. Te bevragen bij den Eigenaar ANTONIE DE KROON, in *de Stad Parijs*, te Geertruidenberg.

VERPACHTING VAN HOOI- EN WEILANDEN

OP DE HOOGOMKADE-POLDERS OUD EN NIEUW JANNEZAND.

Dingsdag den 10den Mei 1836, des middags 12 ure, zal op den Polder Jannezand, gelegen onder Dussen, ten overstaan van den Notaris D. MIDDELKOOP, residerende te Dussen, voor het saizoen van den jare 1836 in perceelen worden verpacht ruim 270 Bunders extra schoone HOOI- en WEILANDEN, van de Hoogomkade-Polders Oud en Nieuw Jannezand, gelegen onder Dussen en Drimmelen. Aanwijzing zal geschieden daags vóór, en op den morgen van de Verpachting, en informatien te verkrijgen zijn bij den Rentmeester STERLING te Dordrecht en den Opziener PIETER KELLER op Jannezand.

NEDERLANDSCH MUSEUM.

De ondergeteekende, Uitgever van bovengemeld Werk, heeft het genoegen zijnen openlijken dank toe te brengen, voor de algemeene deelneming, welke deze onderneming ondervindt, en tevens aan HH. Inteekenaren de verzekering te geven, dat dit werk, geheel volgens het Prospectus en gelijk aan de eerste aflevering zal worden voortgezet. Het dagelijks verbazend toenemend getal van Inteekenaren noodzaakt hem echter, de uitgave der tweede Aflevering nog eenigen tijd uit te stellen, zullende evenwel binnen 4 weken de tweede Aflevering het licht zien, om alsdan gereeld vervolgd en voltallig gemaakt te worden, zoodat de eerste Jaargang met het einde dezes jaars compleet zij. Men teekent in bij alle Boekhandelaren en Postkantoren in het rijk en bij den Uitgever te Amsterdam. Prijs is *f* 3 *per Jaargang*, NOG GEEN 6 CENTEN *per week*. Voor de buitensteden FRANKO PER POST *f* 4.

L. VAN DER VLUGT.

BIJ BROESE & COMP., TE BREDA,

ZIJN UITGEGEVEN EN VERKRIJGBAAR DE VOLGENDE

MILITAIRE WERKEN:

I. J. G. W. Meekes, 1ste Kapitein-Ingenieur, Bijdrage tot de kennis der versterkingskunst en meer bijzonder van de veldverschansingen, mijnen, uitwerking van het geschut, onderscheidene soorten van batterijen, aanval en verdediging van veldwerken en vestingen, en over de militaire bruggen; met een aanhangsel. 1 deel in-8vo, van omtrent 700 pag. *f* 4,60.

II. ——— Verhandeling over het uitsluiten van inwateren van binnen muren en heiligen en ter bevordering van eene matige droogte, voornamelijk binnen die gebouwen, tot het bergen van Buskruid en levensmiddelen bestemd, met scheikundige aanteekeningen, in-8°. . . . . *f* 0,60.

III. G. J. Stieltjes, 1ste Luitenant der Artillerie, Handleiding tot de Kennis der verschillende soorten van batterijen, derzelver hoofd- en onderdeelen, plaatsing, armering, opbouw, enz. 1 deel in-8vo met platen en tabellen . . . . . *f* 4,—

IV. J. P. Delprat, 1ste Kapitein-Ingenieur, Verhandeling over den wederstand van balken en ijzeren staven, derzelver verkracht in aanmerking nemende, met pl. . . . . *f* 1,40.

V. W. F. Carp, 1ste Luitenant-Ingenieur, Nieuw Metselverband in zware muren, benevens eenige bedenkingen over de wijze van zamenstelling en het onderhoud van buitenmuren, inzonderheid der werken van fortificatie en waterstaat, 1 deel in-8vo met pl. . . . . *f* 1,20.

VI. J. Bossche, Hoogleeraar aan de Militaire Akademie, Inwijdingsrede over den aard en omvang van het wetenschappelijk onderwijs voor den krijgstand, gehouden ter opening van de Koninklijke Militaire Akademie, te Breda, in November 1828. . . . . *f* 0,70.

VII. De Militaire Spectator, Tijdschrift voor het Nederlandsche Leger, 3 deelen, met platen en tabellen, in 4to. . . . *f* 20,52.

Van het 4de deel zal binnen weinige dagen het 10de Nommer het licht zien.

VIII. W. von Ramdohr, Kapitein-Volontair, Herinneringen uit de Wapenwereld, bevattende grondregels der taktiek voor infanterij, kavalerij en artillerij, met pl. . . . . *f* 6,90.

IX. F. de Brack, Handleiding tot de rekenkunst, meetkunst, de landmeetkunde, topographie en fortificatie, ten dienste van de onder-officieren en soldaten van het Leger, 1 deel in-8vo, met 7 uitslaande pl. . . . . *f* 2,50.

X. Oefeningen voor de onder-officieren en manschappen der kavallerie. 3de druk. . . . . *f* 0,90.

XI. Handleiding tot de oefening met de Sabel, ten dienste der kavallerie in het Nederlandsche Leger, uit gevolgd uit het fransch van den Generaal *La Roche-Aymon*. . . . . *f* 0,30.

XII. Handleiding tot het africhten van Paarden, volgens de methode van *Baucher*, vrij gevolgd . . . . . *f* 0,20.

XIII. Dictionnaire Raisonné d'Équitation, par *F. Baucher*, Professeur d'Équitation . . . . . *f* 1,25.

XIV. Avantposten der Cavalerie Lichte, par *F. de Brack*, suivie du Manuel du service de la cavalerie légère en campagne, par le comte de *La Roche-Aymon*, 1 vol. de 520 pag. avec pl. . . . . *f* 2,25.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.